

Fjárlaganefnd Alþingis

Reykjavík, 18. október 2024

Efni: Umsögn um frumvarp til fjárlaga 2025

Unnið hefur verið að bættri umgjörð afreksíþróttá á Íslandi í tvö ár og gríðarmikið starf liggur að baki þeirrar vinnu. Starfshópur á vegum mennta- og barnamálaráðuneytis var skipaður í janúar 2023 um stöðu og réttindi afreksíþróttafólks og skilaði hópurinn skýrslu í apríl 2024 þar sem staðan í málaflokknum var skýrð og margar tillögur voru settar fram um aðgerðir til að efla og styrkja afreksíþróttastarfið í landinu. Miklar væntingar eru af hálfu íþróttahreyfingarinnar um framgang þessara tillagna enda um umbyltingu að ræða í umgjörð afreksíþróttafólks á Íslandi. Tillögurnar fela meðal annars í sér:

- Stofnun Afreksíþróttamiðstöðvar Íslands. Mikilvægt hlutverk hennar er að styrkja sérsambönd og íþróttafélög að sinna sínu afreksstarfi. Einnig að bæta umhverfi og efla starfsumhverfi íþróttabjálfarans, með því að efla menntun, þekkingu og hæfni þeirra. Þar mun starfa öflugt fagteymi sérfræðinga og ráðgjafa frá átta ólíkum fagsviðum íþróttá.
- Hækkun framlags til Afrekssjóðs ÍSÍ.
- Stofnun launasjóðs afreksíþróttafólks og þjálfara til að styðja við næstu kynslóð afreksíþróttafólks og tryggja þeim vinnumarkaðstengd réttindi.
- Aukið fjármagn til íþróttahreyfingarinnar til að lágmarka kostnaðarpáttöku iðkenda í landsliðsstarfi.
- Aukið fjármagn til ferðasjóðs íþróttafélaga til að koma til móts við aukinn ferðakostnað einstaklinga og félaga af landsbyggðinni.
- Hækkun fjárframlags til reksturs sérsambanda.
- Hvatakerfi sem hefur það að markmiðið að efla og styrkja afrekssvið framhaldsskólanna.
- Efling samvinnu og tengsla Afreksmiðstöðvar við grunnskólastigið og þjálfun ungmenna í íþróttafélagunum, auk foreldrafræðslu.
- Aðgerðir til að hlúa að efnilegu íþróttafólki og draga úr brotthvarfi unglinga úr íþróttum.

Mikil vinna hefur verið lögð í að kynna tillögur starfshópsins fyrir öllum þingflokkum og að störfum er þverpólitísk þingmannanefnd sem unnið hefur að málinu.

Gríðarlega mikilvægt er að halda takti í þessari vinnu svo hægt verði að ná þeim árangri sem stefnt hefur verið að enda hefur mikil orka og tími farið í undirbúning þess og úrvinnslu.

Krafa er gerð um að íþróttahreyfingin fái þann stuðning sem rætt hefur verið um til að hægt verði að tryggja faglegt og gott afreksíþróttastarf í landinu. Til þess þarf stóraukið fjármagn til málaflokksins eins og kynnt hefur verið.

Það væri mikill skaði fyrir hreyfinguna ef tímabundið ástand á Alþingi leiddi til þess að þessi áform verði að engu.

Vert er að minna á að í núverandi stjórnarsáttmála kemur fram að unnið verði með félagasamtökum að því að efla umgjörð um afreksstarf íþróttafólks. Þá kemur fram í fjármálaáætlun 2025 -2029 að meginmarkmið stjórnvalda á sviði íþrótt- og æskulýðsstarfs er að auka gæði og styrkja faglega umgjörð um skipulagt íþrótt- og æskulýðsstarf.

Umfang íþróttastarfsins á Íslandi er mikið og snertir alla anga þjóðfélagsins, um allt land. Um 1.000 rekstrareiningar eru innan vébanda ÍSí. Þar eru íþróttafélög og deildir þeirra fjölmennust, en afreksstarfið fer að mestu leiti fram innan vébanda þeirra 34 sérsambanda sem eru undir hatti ÍSí.

Efla þarf starfið töluvert eins og fyrrnefndur starfshópur fjallar um í skýrslu sinni og talið er upp hér að framan. Þessi starfshópur á vegum ríkisins, með aðkomu þriggja ráðuneyta mat að fyrir árið 2025 þyrfti stuðningur til afreksíþróttastarfs að vera rúmir 2,1 milljarðar króna til að uppfylla þær áherslur sem starfshópurinn leggur til. Jafnframt voru lagðar til ítarlegar áætlanir til næstu fimm ára.

Í þeim löndum sem við berum okkur jafnan saman við er það ríkisvaldið sem kemur með um 70% af því fjármagni sem fer í afreksíþróttastarf íþróttahreyfingarinnar og atvinnulífið um 30%. Hafa ber jafnframt í huga að í þessu samhengi er verið að tala um að allt að 34 sérsambönd innan ÍSí njóti þessa stuðnings með einhverjum hætti, sbr. fyrrnefndar tillögur, sem og ýmsir aðrir þættir afreksíþróttastarfsins sem hafa á síðustu árum ítrekað verið í umræðu á vettvangi Alþingis. Það er verið að leggja til umbyltingu í afreksíþróttastarfi á Íslandi, umbyltingu til að íslenskt íþróttastarf geti staðið jafnfætis því sem þekktist í þeim löndum sem við berum okkar jafnan saman við og um leið vonir til þess að Ísland geti verið í fremstu röð og að íslenskt íþróttafólk geti unnið til verðlauna á stórmótum.

Ef nánari upplýsinga er þörf, þá vinsamlegast hafið samband við undirritaða.

Virðingarfyllt,

ÍÞRÓTTA- OG ÓLYMPÍUSAMBAND ÍSLANDS

Lárus L. Blöndal
forseti ÍSí

Andri Stefánsson
framkvæmdastjóri ÍSí

